

عاشقانه‌ای در منهن

ادیبات جهان - ۲۰۰

داستان کوتاه - ۲۵

سرشناسه: اوتس، جویس کارول، ۱۹۳۸ - م.
عنوان و نام پدیدآور: عاشقانهای در منهتن / جویس کرول اوتس؛ ترجمه مهری شرفی.
مشخصات نشر: تهران: ققنوس، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری: ۱۵۸ ص.
شابک: ۵-۰۳۲۶-۶۲۲-۰۴-۹۷۸
و ضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: عنوان اصلی: *Faithless*
موضوع: داستان‌های آمریکایی - قرن ۲۰ م.
موضوع: Amerian fiction -- 20th century
شناസه افزوده: شرفی، مهری، مترجم
ردبندی کنگره: PS۳۵۵۲
ردبندی دیوی: ۸۱۳/۵۴
شماره کتاب‌شناسی ملی: ۷۳۴۹۵۷۹

عاشقانه‌ای در منهتن

جویس کرول اوتس

ترجمه مهری شرفی

انتشارات ققنوس
تهران، ۱۳۹۹

این کتاب ترجمه داستان‌هایی است از:

Faithless

Tales of Transgression

Joyce Carol Oates

Harper Collins Publishers Inc, 2002

انتشارات ققنوس

تهران، خیابان انقلاب، خیابان شهدای رازدارمری،

شماره ۱۱۱، تلفن ۰۲۶ ۴۰ ۸۶ ۴۰

ویرایش، آماده‌سازی و امور فنی:

تحریریه انتشارات ققنوس

* * *

جویس کرول اوتس

عاشقانه‌ای در منهن

ترجمه مهری شرفی

چاپ اول

۱۱۰۰ نسخه

۱۳۹۹

چاپ پارمیدا

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۵ - ۰۲۶ - ۰۴ - ۶۲۲ - ۹۷۸

ISBN: 978 - 622 - 04 - 0326 - 5

www.qoqnoos.ir

Printed in Iran

تومن ۲۵۰۰۰

فهرست

۷	عاشقانه‌ای در منهتن
۲۵	پیمان‌شکن
۶۱	او سیبل
۷۳	پنهانی، خاموش
۱۰۳	قتل شبه‌عمرد
۱۳۷	روسری
۱۴۷	نگران‌ت بودیم

عاشقانه‌ای در منهتن

پدرت تو رو دوست داره، این یه واقعیته. پرنسس، هرگز فراموش نکن: این تنها چیز
واقعی توی زندگی پر از دروغ توئه.
آن روز نآرام! قبل از سپیده‌دم، بیدار شدم. انگار می‌دانستم شادی
هولناکی در راه است.

پنج سالم بود؛ از هیجان تب کرده بودم؛ وقتی بابا آمد که مرا به قول
خودش برای ماجراجویی شنبه با خودش ببرد، برف تازه شروع به باریدن
کرده بود؛ سرایدار که زنگ زد من و مامان پشت پنجره بلند آپارتمانمان در
طبقه هجدهم رو به سترال پارک ایستاده بودیم، مامان آهسته در گوشم
گفت: «اگه گفته بودی مريضي، حالا مجبور نبودی با اون بري.»
نمی‌توانست کلمه بابا را به زبان بياورد، حتی واژه پدرت هم باعث می‌شد
دهانش را کج کند. گفتم: «مامان، من مريض نیستم! مريض نیستم.» برای
همین سرایدار بابا را فرستاد بالا. مامان کنار پنجره نگهم داشت و
دست‌هایش را که گاهی می‌لرزید محکم روی شانه‌هایم گذاشت و
چانه‌اش را به سرم چسباند، طوری که دلم می‌خواست وول بخورم ولی
جرئت نداشتم، نمی‌خواستم احساساتش را جریحه‌دار یا عصبانی‌اش

کنم. پس ایستادیم به تماشای دانه‌های برف – میلیون‌ها دانه برفی که از آسمان پایین می‌ریخت و در باریکه آفتاب اوایل دسامبر مثل میکا می‌درخشید. من دانه‌های برف را نشان می‌دادم و می‌خندیدم؛ از دیدن برف به هیجان آمده بودم و همین طور از این‌که بابا داشت برای بردنم می‌آمد. مامان گفت: «فقط نگاه کن! قشنگ نیست؟ اولین برف زمستونه.» بیشتر درختان بلند برگ‌هایشان ریخته بود، باد برگ‌هایشان را که همین چند روز پیش رنگارنگ و درخشان بود با خود برد بود و حالا می‌شد خیابان‌هایی را که از میان پارک پیچ می‌خورد و سرازیر می‌شد بهوضوح دید؛ می‌شد رفت و آمد ماشین‌ها – تاکسی‌های زرد، اتومبیل‌ها، ماشین‌های حمل بار، کالسکه‌ها و دوچرخه‌سواران – را دید، می‌شد کسانی را که در وولمن رینک اسکیت بازی می‌کردند دید، و می‌شد قفس‌های محوطه باز باع وحش کودکان را که حالا بسته بود دید، می‌شد صخره‌های بیرون‌زده را که مثل کوه‌هایی در ابعاد مینیاتوری بود دید؛ می‌شد حوضچه‌هایی را دید که مثل آینه‌های مسطح برق می‌زد؛ پارک هنوز سبز بود و انگار تا ابد ادامه داشت، می‌شد تا انتهای خیابان صد و دهم را دید (مامان اسم این خیابان دور را که من هیچ وقت از نزدیک ندیده بودمش بهم گفته بود)؛ می‌شد صلیبی را که بر گنبد کلیسای جامع سن جان برق می‌زد دید (مامان اسم این کلیسای بزرگ را که من هیچ وقت از نزدیک ندیده بودمش بهم گفته بود)؛ آپارتمان جدید ما، در ساختمان شماره سی و یکم جنوب سنت‌رال پارک بود و به همین دلیل ما می‌توانستیم رودخانه هادسون را در سمت چپ و رودخانه ایست را در سمت راست ببینیم. خورشید از سمت راست بالای رودخانه ایست پدیدار می‌شد، و در سمت چپ پایین رودخانه هودسون ناپدید می‌شد؛ هفده طبقه زیر طبقه ما قرار داشت، مامان می‌گفت ما در آسمان شناوریم؛ می‌گفت ما بر فراز منهتن شناوریم؛ مامان می‌گفت ما این‌جا در امنیتیم و آسیبی بهمان

نمی‌رسد. ولی در آن لحظه مامان با صدایی اندوهگین و عصبانی داشت می‌گفت: «کاش مجبور نبودی با اون بربی. گریه که نمی‌کنی، نه؟ دلت و اسه مامان خیلی تنگ نمی‌شه، نه؟» خیره شده بودم به میلیون‌ها دانه برف، هیجان داشتم که بابا کی زنگ در رودی را می‌زند؛ از پرسش‌های مامان گیج شده بودم. مگر مامان خود من نبود؟ یعنی نمی‌دانست؟ پاسخ هر پرسش را از پیش نمی‌دانست؟ «کاش مجبور نبودی من رو ترک کنی، عزیزم، ولی این از شرط‌های قرارداده، این قانونه.» این واژگان تلخ، این قانونه، هر صبح شنبه از دهان مامان طوری بیرون می‌آمد که انگار در طبقه بالا چیزی گرمی می‌افتد زمین! منتظر شنیدن این واژه‌ها می‌ماندم و همیشه آن‌ها را می‌شنیدم. بعد مامان خم می‌شد و مرا می‌بوسید؛ من عطر خوشایند مامان و موهای براق و نرم او را دوست داشتم، ولی دلم می‌خواست آغوشش را پس بزنم، می‌خواستم بدور طرف در و به محض آن‌که بابا زنگ زد در را باز کنم؛ می‌خواستم بابا را غافلگیر کنم چون او از غافلگیر شدن خیلی خوشحال می‌شد؛ دلم می‌خواست به مامان بگویم من بابا رو بیشتر از تو دوست دارم، ولم کن برم! چون مامان خود من بود، ولی بابا آدم بسیار متفاوتی بود.

زنگ به صدا درآمد. دویدم که در را باز کنم. مامان سر جایش کنار پنجره اتاق جلوی ماند. بابا مرا بلند کرد و در آغوش گرفت. «حال پرنسیس من چطوره؟ عشق کوچولوی من چطوره؟» و مؤدبانه به مامان که در اتاق دیگر بود و بابا نمی‌توانست ببیندش گفت: «ما می‌ریم با غوش برونسکس و طبق قرار سر ساعت پنج و نیم بر می‌گردیم.» و مامان که خیلی محترم بود هیچ پاسخی نداد. بابا با صدای بلند گفت: «خداحافظ! یادی از ما بکن.» بابا این جوری بود، حرف‌های عجیب و غریب می‌زد تا آدم را بخنداند، آدم را حیرت‌زده کند، آدم را گیج کند، جوری که انگار چیزی را درست نشینیده‌ای، ولی دلت هم نمی‌خواهد بپرسی. و مامان هرگز نمی‌پرسید.

توی آسانسوری که می‌رفت پایین بابا بار دیگر بغلم کرد و گفت که خودمان دو نفر چقدر خوشبختیم. او پادشاه بود و من پرنسس کوچک. گاهی اوقات من پرنسس پریزاد می‌شدم. مامان هم ملکه یخی بود که هرگز نمی‌خندید. بابا داشت می‌گفت که اگر جرئت کنیم، امروز ممکن است شادترین روز زندگی مان باشد. چشمان بابا برق زد، هیچ مردی به خوش‌سیمایی و شادی بابا نبود.

«با این همه، برونکس نه. امروز نه، فکر نکنم.»

آن روز راننده‌مان مردی آسیایی بود که کلاه آفتابگیر شیک و اونیفرم تیره تمیز و دستکش داشت. لیموزین سیاه برآق بود و بزرگ‌تر از لیموزین هفت‌تۀ قبل و شیشه‌ها ته‌رنگ تیره داشت، طوری که می‌توانستی بیرون را ببینی ولی از بیرون داخل ماشین دیده نمی‌شد (عجیب بود که شفقت ترسناک حتی با بالا آمدن خورشید هم دیده می‌شد). بابا به من چشمک زد و گفت: «هیچ آدم معمولی‌ای سر از کار ما درنمی‌آره! هیچ جاسوسی.» وقتی از کنار پلیس‌های راهنمایی رد می‌شدیم با این‌که فقط چند متر با آن‌ها فاصله داشتیم بابا برایشان شکلک درمی‌آورد، دست‌هایش را کنار گوش‌هایش تکان می‌داد و زبانش را بیرون می‌آورد؛ پی‌قی می‌خندیدم و می‌ترسیدم که بابا را ببینند و دستگیریش کنند، ولی خب، البته او را نمی‌دیدند – «پرنسس، ما نامرئی هستیم، نگران نباش.»

بابا دوست داشت من لبخند بزنم و بخدم و نگران نباشم و هرگز هرگز گریه نکنم. می‌گفت به اندازه کافی گریه دیده. دستش را می‌گذاشت زیر چانه‌اش و می‌گفت آن قدر گریه دیده که به این جایش رسیده. بابا چند تا بچه بزرگ داشت، بچه‌های بالغ، که من هیچ وقت ندیده بودمشان؛ می‌گفت که من پرنسس کوچولوی او، عشق کوچولوی او و تنها فرزندی ام که دوستش دارد. دستم را می‌گرفت و می‌بوسید، بوسه‌اش قلقلکم می‌داد و من از خنده جیغ می‌زدم.

بابا دیگر اتومبیل خودش را نمی‌راند، دوره اتومبیل‌های کرایه‌ای بود. می‌گفت دشمنانش گواهینامه رانندگی او را گرفته‌اند تا تحقیرش کنند. چون به هیچ روشی نتوانسته‌اند شکستش بدهند. چون او به نسبت آن‌ها زیادی قوی و باهوش بود.

دوره بدشانسی‌های ناگهانی و تغییر عقاید بود. من مشتاقانه منتظر بودم برویم باع وحش، ولی حالا به باع وحش نمی‌رفتیم بلکه کار دیگری می‌کردیم - «از این برنامه هم به اندازه باع وحش خوشت می‌آد.» شنبه‌های دیگر با ماشین از میان پارک رد می‌شدیم، پارک چیزهای شگفت‌انگیز زیادی داشت؛ تا ابد ادامه داشت؛ می‌ایستادیم، قدم می‌زدیم، می‌دویدیم، در پارک بازی می‌کردیم، به مرغابی‌ها و غازهایی که در برکه‌ها شنا می‌کردند غذا می‌دادیم، ناهارمان را در فضای باز رستوران خیابان گرین می‌خوردیم، یا در فضای باز خانه قایقی؛ یکی از روزهای ماه مارس که باد می‌ وزید بابا بهم کمک کرد تا بادبادک هوا کنم (که البته بادبادک خراب شد، شکست و تکه‌هایش را باد برد)؛ قرار بود به‌زودی برای اسکیت‌بازی به وولمن رینک برویم. شنبه‌های دیگر از راه ماشین رو کنار رودخانه به سمت شمال به طرف پل جورج واشینگتن می‌رفتیم و مسیر پل را می‌رفتیم و برمی‌گشتم، به سمت شمال به طرف صومعه‌ها می‌راندیم و جنوب را تا ته جزیره منهتن می‌رفتیم که بابا آن را «جزیره بزرگ محاکوم» می‌نامید. از روی پل منهتن می‌گذشتیم و می‌رفتیم بروکلین و از روی پل بروکلین هم عبور می‌کردیم. به مجسمه آزادی زل می‌زدیم. در امواج متلاطم پرچنگ و جوش سوار قایق می‌شدیم. در بالاترین قسمت «مرکز تجارت جهانی» توی رستوران مورد علاقه بابا ناهار می‌خوردیم. «غذا خوردن و سط ابرها! توی بهشت.» به خانه موسیقی رادیو سیتی می‌رفتیم، نمایش دیو و دبل را در برادوی می‌دیدیم؛ سیرک سیب بزرگ را در مرکز لینکلن می‌دیدیم؛ سال قبلش، نمایش پرشکوه

کریسمس را در خانهٔ موسیقی رادیو سیتی دیده بودیم. ماجراجویی‌های شنبه مرا مبهوت و گیج می‌کرد؛ بعدها فهمیدم این همان چیزی است که سرمستی، حال خوش و سرخوشی می‌نامند؛ من با بابا مست از شادی می‌شدم. ولی به حالت‌های دیگر مستی، حتی بعدها، نزدیک هم نشدم.

«پرنسس، ما امروز هدیه می‌خریم. آره، همین کار رو می‌کنیم.

بول‌های پساندازمنون رو...»

پرسیدم: «هدیه کریسمس؟»

«البته، هدیه کریسمس، همه‌جور هدیه‌ای. برای تو و برای من. چون می‌دونی که، ما خاصیم». بابا بهم لبخند زد و من منتظر شدم که چشمک هم بزند، چون گاهی وقت‌ها (مثلاً وقتی داشت با تلفن حرف می‌زد) چشمک می‌زد، تا نشان دهد دارد شوخی می‌کند؛ چون بابا اغلب شوخی می‌کرد؛ بابا مردی بود که دوست داشت بخندد، خودش این را در توصیف خودش می‌گفت و چون چیز زیادی برای خنده‌دن وجود نداشت خودش چیزی سرهم می‌کرد. «پرنسس، می‌دونی که ما خاصیم، مگه نه؟ و در تمام زندگی‌ت یادت می‌مونه که بابا دوست داره؟ این یه واقعیته.» گفتم بله بابا. چون قطعاً همین طور بود.

بایست حرف زدن بابا را ضبط می‌کردم، وقتی روی صندلی عقب اتومبیل‌های کرایه‌ای با تلفن حرف می‌زد.

واژه‌هایش چقدر دقیق، چقدر صریح، مؤدبانه و سرد و خشن بود. با وجود این‌که با آرامش حرف می‌زد، صورت زیبایش مثل گلدانی پرترک پر از چین و چروک می‌شد؛ چشمانش تقریباً بسته بود و نگاهش روی هیچ‌چیز متمرکز نبود؛ صورتش برافروخته شده بود، مثل گلی سوخته. سپس یادش می‌آمد کجاست و موابه خاطر می‌آورد. به من لبخند و چشمک می‌زد و سر تکان می‌داد و آهسته حرف می‌زد؛ حتی وقتی هنوز

مکالمه‌اش با آن‌که پشت خط بود ادامه داشت. و پس از مدتی ناگهان می‌گفت: «کافیه!» یا فقط می‌گفت: «خداحافظ!» و مکالمه را تمام می‌کرد و تلفن را قطع می‌کرد و گفتگو بی‌هیچ اختصاری پایان می‌گرفت. من چون می‌دانستم همه گفتگوهای تلفنی بابا، هر چقدر هم ضروری، باز هم با کلمات معجزه‌آسای «کافیه!» یا «خداحافظ!» ناگهان قطع می‌شود کیف می‌کردم و چون بابا بعد از ادای این کلمات بر می‌گشت و به من لبخند می‌زد منتظر شنیدنشان می‌ماندم.

آن روز ناآرام پرهیجان! در پلازا صبحانه خوردیم و از برج ترامپ خرید کردیم و به موزه هنر مدرن رفتیم تا من تابلویی را ببینم که بابا می‌گفت برایش خیلی ارزش دارد... ما پیشتر هم به کافه پلازا رفته بودیم ولی این بار بابا میزی را که می‌خواست نتوانست بگیرد و مشکل دیگری هم پیش آمد که نفهمیدم چه بود؛ من بی قرار بودم و خندان، بابا به گارسن سفارش داد و بعد ناپدید شد (تا باز هم با تلفن حرف بزند؟ برود دستشویی؟ – اگر می‌پرسیدم کجا می‌رود چشمکی می‌زد و می‌گفت من که می‌دانم، تویی که باید سردریباوری، عزیزم)؛ برای من یک بشقاب بزرگ خاگینه و ژامبون آوردند و برای بابا هم خاگینهٔ آمریکایی و تعداد زیادی پن‌کیک بلوبری با شیره گرم که با هم شریکی بخوریم؛ میز چرخدار نقره‌ای شیرینی‌های تر به طرف میز ما هل داده شد، روی میز شیشه‌های کوچک مریا و ژله و مارمالاد بود که می‌توانستیم برداریم؛ دور و برمان آدم‌هایی سر میز بودند که نگاهمان می‌کردند؛ عادت داشتم؛ وقتی همراه بابا بودم غریبه‌ها به مان توجه می‌کردند؛ فکر می‌کردم چون دختر بابا هستم چنین توجهی حق است؛ بابا زیر لب می‌گفت: «پرنسس، بذار خوب تماشا کن». بابا دستمالی زیر چانه‌اش گذاشته بود و تندهند و با حرص و ولع می‌خورد؛ وقتی متوجه شد من زیاد نمی‌خورم، پرسید که آیا صبحانه‌ام را دوست ندارم؛ به بابا گفتم گرسنه نیستم؛ پرسید قبل از

رسیدنش آیا «او» به زور چیزی به خوردم داده؛ گفتم فقط کمی
حالت تهوع دارم. بابا گفت: «اینم از حرف‌های ملکهٔ یخیه. 'حالت تهوع.'»
برای همین سعی کردم تکه‌های کوچک پنکیک را که با شیره خیس نشده
بود بخورم، بابا آرنج‌هایش را گذاشته بود روی میز و مرا تماشا می‌کرد.
گفت: «خب، اگه این آخرین صبحانه‌ت با پدرت باشه، چی؟ خجالت
بکش!» گارسن‌ها، اونیفرم سفید براق به تن، نزدیک ما این پا و آن پا
می‌کردند. سرپرستشان نگران بود و لبخند می‌زد. تلفن بابا را خواسته بود،
مدتی رفت و وقتی برگشت صورتش برافروخته و حواسش پرت بود،
کراواتش شل شده بود، به نظر می‌رسید صبحانه به پایان رسیده. با عجله
اسکناس‌های بیست‌دلاری را روی میز ریخت و ما با عجله کافه را ترک
کردیم، همچنان که همه به ما خیره بودند و لبخند می‌زدند. از ورودی
کناری پلازا در خیابان پنجاه و هشتم خارج شدیم، لیموزین آن‌جا منتظر ما
بود؛ راننده ساکت آسیایی در پیاده‌رو ایستاده و در عقب را برای با ما باز
کرده بود. بابا مرا با عجله فرستاد داخل اتومبیل و خودش هم سوار شد. تا
برج شیک ترامپ در خیابان پنجم کمتر از یک چهارراه فاصله بود. با
آسانسور به بالاترین طبقه آن‌جا رفتیم، چشم‌های بابا از اشک برق می‌زد،
هر جا را که نگاه می‌کرد خیلی قشنگ بود. گفته‌ام که بابا آن روز ریشش را
سه‌تیغه زده بود و بوی ادکلن گالتريا می‌داد؟ عینک کهربایی‌رنگی زده بود
که ندیده بودم، کت و شلوار راهراه تیره شش‌دکمه مارک آرمانی پوشیده
بود و روی آن هم پالتو پشم شتر آرمانی که سرشاره‌هایش جوری بود که او
را عضلانی تر نشان می‌داد. کفش‌های براق لژدار ایتالیایی پوشیده بود که
او را بلندتر نشان می‌داد. موهاش را بالا می‌داد و طوری درست می‌کرد
که روی سرش نمی‌خوابید بلکه حالتدار می‌ایستاد، رنگ موهاش هم
سفید بی‌روح نبود، بلکه خرمایی روشن بود؛ بابا چقدر خوش قیافه بود!
بابا از بوتیک‌های برج ترامپ یک پالتو محمول سرمه‌ای برای من خرید با

یک کلاه لبه دار آنقوله به رنگ آبی روشن. بابا برایم دستکش آنقوله آبی هم خرید. پالتو و دستکش کهنه‌ام دور انداخته شد – به زن فروشنده دستور داد: «لطفاً بندازشون دور.» بابا برایم یک دستمال‌گردن ابریشمی زیبای هرمس خرید که دور گرد نم بیندم و یک ساعت مچی طلای سفید تزیین شده با زمردهای ریز که بایست خیلی کوچک می‌شد تا اندازه مچم شود. بابا برایم یک قلب طلای «یادگاری» خرید، که از زنجیر طلای نازکی آویزان بود، بابا برای خودش شش تا کراوات ابریشمی زیبای ایتالیایی و یک کیف پول پوست بزغاله و یک چلیقه کشمیر اسکاتلندي خرید. بابا یک چتر، یک کیف مدارک و یک چمدان شیک انگلیسی خرید و سفارش داد که همه آن‌ها به آدرسی در نیو جرسی ارسال شود و چیزهای دیگری هم برای خودش و من خرید. بابا برای همه این هدایا پول نقد و اسکانس‌های درشت می‌داد؛ بابا می‌گفت دیگر از کارت اعتباری استفاده نمی‌کند و نمی‌خواهد مهره‌ای باشد در شبکه نظارت دولتی؛ آن‌ها نمی‌توانستند او را در کترول خود بگیرند، او در بازی مضحك آن‌ها شرکت نمی‌کرد. در برج ترامپ کافه‌ای کنار یک آبشار قرار داشت و بابا در آن‌جا گیلاسی شراب نوشید. پشت میز نشست، گفت بی قرارتر از آن است که بتواند پشت میز بنشیند؛ زیادی عجله داشت. پس از آن با پله‌برقی به طبقه همکف رفتیم؛ آن‌جا نسیم خنکی صورت‌های برافروخته‌مان را نوازش می‌کرد؛ از لباس‌های نو و جواهرات قشنگم فوق العاده هیجان‌زده بودم؛ اگر بابا دستم را نگرفته و نگفته بود: «مواظب باش، پرنیس!» پایین پله‌برقی سکندری می‌خوردم. بیرون در خیابان پنجم تعداد زیادی آدم بود، آدم‌های قدبلند عجول و بی‌ادب که به من حتی با پالتوی نو محمل و کلاه آنقوله‌ام هیچ توجهی نمی‌کردند و اگر بابا دستم را نگرفته بود و مواظبم نبود مرا در پیاده‌رو به زمین می‌انداختند. پس از آن پیاده رفتیم به موزه هنر مدرن و لیموزین هم دنبال‌مان آمد. موزه

هم شلوغ بود و من باز هم روی پله‌برقی‌ها نفسم بند آمد. پشت آدم‌های قدبلنده‌گیر افتاده بودم و فقط پاها را می‌دیدم و پشت پالتوها و دست‌هایی که تکان‌تکان می‌خورد. بابا مرا قلمدوش گرفت و برد به اتاقی بزرگ که هوای تازه داشت؛ اتاقی با ابعاد غیرمعمول، اتاقی که مثل بقیه اتاق‌ها شلوغ نبود، بابا مرا در آغوش گرفته بود و بگویی نگویی می‌لرزید و وقتی به یک نقاشی بزرگ – چند تا نقاشی – نقاشی‌های بزرگ قشنگ و آبی خیال‌انگیز از یک آبگیر و نیلوفرهای آبی نگاه می‌کرد اشک در چشم‌مانش جمع شد. بابا به من گفت که این نقاشی‌ها کار یک هنرمند خیلی بزرگ فرانسوی به نام «مونه» است، گفت که کارهایش جادویی است، گفت این نقاشی‌ها باعث می‌شود روح خودش را درک کند یا آنچه روحش مقدر بوده که باشد، چون به محض آنکه از کنار چنین زیبایی‌هایی می‌گذشتی در میان جمعیت گم می‌شدی و جمعیت تو را می‌بلعید؛ حساب که کنی می‌بینی در واقع تقصیر خودت بوده – «نمی‌گذارند خوب باشی، پرنسس. هرچی بیشتر داشته باشی ازت بیشتر می‌خوان. زنده‌زنده تو رو می‌خورن. آدم‌خوارها.»

وقتی از موزه بیرون آمدیم برف بند آمده بود. در خیابان‌های شلوغ منهتن حالا دیگر هیچ اثری از برف نبود. آفتاب تیز تقریباً عمودی بین ساختمان‌های بلند می‌تابید، ولی جاهای دیگر سایه بود، سرد و بی‌رنگ.

تا غروب من و بابا از کمپانی‌های تیفانی، برگدورف گودمن، ساکس و بلومینگدیل خرید کردیم، اجناس زیبا و گرانی خریدیم که بایست به آدرسی در نیو جرسی «منتها‌الیه رودخانه استوکس» ارسال می‌شد. یکی از خریدهایمان، در استوین در خیابان پنجم، مجسمه‌ای بلوری بود به ارتفاع یک فوت، نمی‌دانستم زن است یا فرشته یا پرنسه‌ای با بال‌های گشوده؛ زیر نور برق می‌زد طوری که خوب نمی‌توانستی آن را ببینی. بابا

خندید و گفت: «دقیقاً خود ملکه یخیه!» و به این ترتیب این هدیه هم به آدرس شماره سی و یکم جنوب سترال پارک برای مامان ارسال شد. از میان فروشگاه‌های بزرگ پرزرق و برق رد می‌شدیم و بابا دستم را گرفته بود تا گم نشوم؛ بابا گفت توی آمریکا این فروشگاه‌های بزرگ یه جورایی مثل کلیساهای جامع‌اند؛ مثل زیارتگاه‌ها و سرداره‌ها؛ اگر در این فروشگاه‌ها نتوانی شاد باشی پس هیچ کجا نمی‌توانی، و نمی‌توانی یک آمریکایی واقعی باشی. و بابا برایم داستان‌هایی را از برخواند، بعضی از آن‌ها قصه‌های پریان بود که وقتی خیلی کوچولو، نوزاد، بودم برایم تعریف می‌کرد، وقتی بابا با مامان و من زندگی می‌کرد و هر سه نفرمان در خانه‌ای با نمای سنگ قهقهه‌ای زندگی می‌کردیم که در ورودی اش مال خودمان بود و سرایدار و آسانسور نداشتیم. جلو پنجره‌های طبقه همکف را میله‌های پیچ درپیچ کشیده بودند تا کسی نتواند وارد خانه شود، همه جور تجهیزات برقی هم بود تا کسی نتواند وارد خانه شود. در پیاده رو مقابل خانه دو تا درخت بود و میله‌های فلزی پیچ درپیچ از این درختان هم محافظت می‌کردند. خانه‌مان در خیابانی باریک و ساکت بود که با ساختمان مهم موزه هنر پایتخت فاصله کمی داشت. زمانی آن‌جا زندگی می‌کردیم که بابا گاهی در تلویزیون بود و عکس‌هایش در روزنامه‌ها منتشر می‌شد؛ می‌گفتند که من چیزی در این مورد نمی‌دانم و بچه‌تر از آنم که بفهمم، ولی من می‌فهمیدم. همان‌طور که می‌فهمیدم عجیب است بابا پول هدیه‌ها را نقد از کیف پوش پرداخت می‌کند، از لای دسته‌های قطور اسکناس که توی پاکت‌هایی در جیب‌های کتش بود؛ عجیب بود چون هیچ‌کس دیگر این طوری خرید نمی‌کرد. همه خیره نگاهش می‌کردند، خیره نگاهش می‌کردند انگار که می‌خواهند او را به خاطر بسپرند – گیرایی صدا و چهره تابناکش را، و آگاهی اش از این‌که او و من، یعنی دخترش، از عادی بودن اندوهبار و کسل‌کننده بقیه جهان جدا شده‌ایم؛

خیره شده بودند و به ما حسادت می‌کردند، هرچند وقتی بابا به آن‌ها نگاه می‌کرد یا با آن‌ها حرف می‌زد لبخند می‌زدند، همیشه لبخند می‌زدند. چون اقتدار بابا این طور ایجاب می‌کرد.

از خستگی سرگیجه گرفته بودم؛ تب داشتم؛ نمی‌توانم بگویم چه مدت بابا و من، در آن ماجراجویی شبه، خرید کرده بودیم؛ با وجود این خوش می‌آمد که غریبه‌ها تماشایمان می‌کردند و می‌گفتند که من چقدر زیباییم و به بابا می‌گفتند چهره شما آشناست. شما تو تلویزیون نیستند؟ ولی بابا فقط می‌خندید و به راهش ادامه می‌داد، چون آن روز وقت برای تلف کردن وجود نداشت.

بیرون در خیابان، یکی از خیابان‌های عریض و بادخیز، بابا مثل دیگر رهگذران پیاده یک تاکسی نگه داشت. یادم نمی‌آمد چه موقع لیموزین را مخصوص کرده بود.

مسیر پر از چاله‌چوله و دست انداز بود. صندلی عقب پاره بود. از بخاری خبری نبود. یک جفت چشم سیاه و سرد از آینه جلو بی‌اعتنای خاموش بابا را نگاه می‌کرد. بابا وقتی داشت کرايه را می‌داد یک پنجاه دلاری از لای انگشتانش افتاد: «بقيه شم مال خودت، آقای راننده، و متشرکم!» با وجود این، باز هم چشمان راننده به ما لبخند نزد، آن چشم‌ها را نمی‌شد با پول خرید.

در شراب‌فروشی کوچک و تاریکی در خیابان چهل و هفتم نزدیک خیابان هفتم بودیم. بابا یک ٹنگ شراب قرمز برای خودش و یک نوشیدنی بدون الکل برای من سفارش داد و توانست در پستویی خصوصی تلفن‌هایش را بزند. من خوابم برد و وقتی بیدار شدم بابا کنار میزمان ایستاده بود، ناآرامتر از آن بود که بنشیند؛ صورتش مثل لاستیکی بود که کش آمده؛ موهاش پایین ریخته و طره‌های خیشش به پیشانی اش

چسبیده بود، دانه‌های عرق مثل مروارید از گونه‌هاییش سرازیر بود. لبخند زد و گفت: «به! پرنیس! بیدار و سرحال.» وقت رفتن رسیده بود و حتی دیر هم شده بود. بابا از یکی از دستیارهایش خبرهای بدی شنیده بود، خبرهایی که انتظارش را داشت. ولی البته مرا از این اخبار دور نگه می‌داشت. چون قرار بود سال‌ها بعد، خیلی بعد، متوجه بشوم که آن روز بعداعاظهر با شکایت افرادی که تا همان چند ماه قبل، بابا برایشان کار می‌کرده، از طرف دفتر دادستان بخش منهتن حکم جلبش صادر شده، متهمش کرده بودند که از اختیاراتش به عنوان دادستان سوءاستفاده کرده، درخواست رشوه کرده و رشوه گرفته، در موارد بسیاری شهادت دروغ داده، در مورد افراد خاصی که توسط دادستان منطقه تحت بازجویی بوده‌اند گزارشات نادرست داده، حق السکوت گرفته و اختلاس کرده... چنین اتهاماتی به بابا زده بودند، دشمنانش که سال‌ها به او حسادت می‌کرده‌اند و می‌خواسته‌اند او را شکست بدنهند و نابودش کنند چنین دروغ‌هایی علیهش ساخته و پرداخته بودند. روزی آمد که من فهمیدم پلیس مخفی نیویورک به آپارتمان بابا (در تقاطع خیابان نو و دوم شرقی و خیابان یکم) رفته تا بابا را دستگیر کند و البته پیدایش نکرده. به آپارتمان شماره سی و یکم در سترال پارک جنوبی رفته و البته پیدایش نکرده. مامان به آن‌ها گفته بوده بابا مرا به باغ وحش برانکس برد، یا به هر حال برنامه‌اش این بوده؛ مامان به آن‌ها گفته بوده که بابا ساعت پنج و نیم بعد از ظهر مرا برمی‌گرداند خانه، یا به هر حال چنین قولی داده و اگر ممکن است آن‌ها در لابی پایین منتظر شوند و خواهش کرده بوده که لطفاً او را جلو دخترش دستگیر نکنند. مامان التماس کرده بوده. ولی با وجود این، چند تایی پلیس برای پیدا کردن بابا به باغ وحش برانکس رفتند. جستجو برای یافتن بابا در باغ وحش برانکس! – چقدر بابا می‌خندید. برای دستگیری بابا در منهتن آماده‌باش داده بودند، او «تحت تعقیب»

بود، ولی بابا زیرکانه در ساکس یک بارانی نو سنگی، مارک لاندن فاگ، خریده بود و ترتیبی داده بود که پالتو پشم شترش به آدرسی در نیو جرسی ارسال شود؛ یک کلاه شاپوی خاکستری خریده بود و عینک آفتابی کهربایی رنگش را با عینکی تیره‌تر که قاب سیاه پلاستیکی داشت عوض کرده بود، یک عصای گره‌دار ساخت استرالیا هم خریده بود و حالا داشت لنگان لنگان راه می‌رفت — به او خیره شدم، می‌شد گفت نشناختم، و بابا به من خندید. در پیاله فروشی شمرارک در تقاطع خیابان نهم و سی و نهم زن نسبتاً جوان موبور زیبایی را، که موهاش را مدل آفریقایی بافته بود، استخدام کرده بود تا ما را در طول مسیر و توقف‌های دیگرمان همراهی کند؛ زن موبور چهره‌ای درخشنان مثل زن‌های توی تبلیغات داشت، دور چشمانش هم حلقه‌ای تیره داشت و زل زده بود به من: «چه دختر کوچولوی خوشگلی! چه پالتو و کلاه خوشگلی هم داری!» ولی می‌دانست که نباید سؤالی بکند. دستم را که توی دستکش آنقوره بود گرفته بود و با من حرکت و وامود می‌کرد که مادرم است و من هم دختر کوچولوی اویم، بابا هم پشت سر ما عصا به دست لنگ می‌زد، زیرکانه چند متر از ما فاصله گرفته بود تا (اگر کسی ما را می‌پایید) معلوم نشود او با ماست. بابا گفته بود این بازی است، بازی‌ای که مرا هیجان‌زده و عصبی می‌کرد؛ من می‌خندیدم و نمی‌توانستم جلو خودم را بگیرم؛ زن موطلایی سرزنشم کرد و گفت: «هیس! بابات عصبانی می‌شه.» و کمی بعد زن موبور رفته بود.

همیشه در خیابان‌های منهتن نگاه می‌کنم بینم آیا باز هم او را می‌بینم. آن وقت فریاد می‌زنم ببخشید، یادتان می‌آید؟ آن روز و آن ساعت را^۹ ولی سال‌های بسیاری گذشته.

خیلی خسته بودم! بابا با او قات تلخی مرا از تاکسی بیرون کشید و به لابی

هتل پی‌یر، هتلی زیبا و قدیمی در تقاطع خیابان پنجم و شصت و یکم رو به روی سترال پارک، برد؛ سوئیتی در طبقه شانزدهم رزرو کرد، از پنجره می‌شد ساختمان مسکونی جنوب سترال پارک را دید که من و مامان آن‌جا زندگی می‌کردیم؛ ولی در آن لحظه هیچ‌یک از این‌ها چندان در نظرم واقعی نبود؛ این‌که مامان داشتم برایم واقعی نبود، فقط این‌که بابا داشتم واقعی بود. به محض این‌که وارد سوئیت شدیم، بابا در را قفل کرد و زنجیر پشتش را انداخت. آن‌جا دو تا تلویزیون داشت و بابا هر دو را روشن کرد. فن‌کوئل تمام اتفاق‌ها را روشن کرد. گوشی‌ها را از روی تلفن‌ها برداشت. با کلید ریزی بار کوچکی را باز کرد و از بطری کوچکی ویسکی توی لیوان ریخت و به سرعت نوشید. سخت نفس می‌کشید، چشمانش در چشمخانه تندتند حرکت می‌کرد بی‌این‌که در نقطه‌ای ثابت بماند. «پرنسیس، لطفاً بیدار شو. بابات رو نامید نکن، لطفاً». من روی زمین دراز کشیده و سرم را این طرف و آن طرف می‌چرخاندم. ولی گریه نمی‌کردم. بابا یک قوطی آب سیب شیرین در بار کوچک پیدا کرد، آن را داخل یک لیوان ریخت و از بطری کوچک دیگری چیزی به آن اضافه کرد و آن را داد بهم و گفت: «پرنسیس، این یه معجون جادویه. بنوش!» لبم را به لیوان چسباندم، ولی طعم تلخی داشت. بابا گفت: «پرنسیس، باید حرف بابات رو گوش کنی». من هم همین کار را کردم. چیزی گزنه و داغ توی دهان و گلویم جاری شد و سرفه‌ام گرفت و بابا کف دستش را روی دهانم گذاشت تا ساکتم کند؛ آن موقع بود که یادم آمد خیلی پیش‌ترها وقتی بچه کوچولوی احمقی بودم، بابا کف دستش را روی دهانم می‌گذاشت تا ساکتم کند. حالت نهوع داشتم و ترسیده بودم؛ ولی خوشحال هم بودم؛ سرمست بودم از خوشحالی تمام کارهایی که آن روز، من و پدرم، انجام داده بودیم؛ چون قبل‌آهنگز این‌همه هدیه نگرفته بودم؛ قبل‌آهنگز متوجه نشده بودم چقدر خاصم، و بعداً وقتی ازم پرسیدند آیا از پدرم ترسیده

بودم گفتم نه! نترسیده بودم! نه، حتی یک دقیقه! گفتم که عاشق بابا بودم و او هم عاشقم بود. بابا لبۀ تختخواب بزرگ نشسته بود و مشروب می‌نوشید؛ سرش پایین بود و تقریباً به زانوانش می‌رسید. پیش خودش غر می‌زد، طوری که انگار تنهاست. «لعتی‌ها، نمی‌ذارن حالت خوب باشه. حالا می‌خوان خون به دلم کنن. ولی نه، نمی‌تونن.» مدتی بعد از صدای بلند تلویزیون بیدار شدم. ولی صدا از ضربه‌هایی بود که به در می‌زدند، و صدای مردانی که فریاد می‌زدند: «پلیس! باز کن، آقای...» نام پدرم را می‌گفتند جوری که قبل‌اصلان‌شنبیده بودم. بابا سر پا بود و دست‌هایش را دور من حلقه کرده بود. بابا برافروخته و عصبانی بود و تفنگی در دست داشت – می‌دانستم تفنگ است، عکس تفنگ دیده بودم – این یکی سرمه‌ای و براق بود و لولۀ کوتاهی داشت. بابا داشت تفنگ را تکان می‌داد، جوری که انگار از پشت در او را می‌بینند. قطرات عرق روی صورتش زیر نور می‌درخشید، مثل تراشه‌های الماس؛ هیچ وقت ندیده بودم پدرم با چنین عصبانیتی با پلیس حرف بزنند. «دختر کوچولوم همراهمه... و تفنگ هم دارم.» ولی آن‌ها به در می‌کوبیدند؛ داشتند در را می‌شکستند. بابا تیر هوایی شلیک کرد و مرا به اتاق دیگری کشاند که صدای تلویزیونش بلند بود ولی هیچ نوری نداشت. نفس زنان هلم داد روی زمین؛ هر دو روی فرش افتاده بودیم و نفس‌نفس می‌زدیم. آن‌چنان ترسیده بودم که حتی نمی‌توانستم گریه کنم و شلوارم را خیس کردم؛ پلیس‌ها در اتاق دیگر بابا را صدا می‌زدند و می‌گفتند که اسلحه‌اش را بیندازد، به کسی آسیب نزند و اسلحه‌اش را بیندازد و با آن‌ها برود؛ بابا هق‌کنان فریاد زد: «ماشه رو می‌کشم، نمی‌ترسم... نمی‌رم زندان... نمی‌تونم... نمی‌تونم!... دختر کوچولوم این جاست، می‌فهمید؟» پلیس‌ها آن سوی در بودند و خودشان را نشان نمی‌دادند و می‌گفتند بابا نمی‌خواهد به دخترش آسیب برساند، البته که نمی‌خواهد به دختر

خودش آسیب برساند؛ او نمی‌خواهد به خودش یا دیگران آسیب برساند؛ باید اسلحه‌اش را تحویل بدهد و آرام با پلیس برود؛ می‌تواند با وکیلش صحبت کند و همه‌چیز روبه‌راه می‌شود؛ و بابا دشنام می‌داد و گریه می‌کرد، چهاردهست و پا روی فرش می‌رفت و تلاش می‌کرد مرا و تفنگ را نگه دارد. ما در دورترین و تاریک‌ترین کنج اتاق کنار وسیله‌گرمایی چمباتمه زده بودیم، فن‌کوئل تلق تلق می‌کرد، بابا بغلم کرده بود و گریه می‌کرد، نفس داغش به صورتم می‌خورد؛ سعی کردم از بغلش جدا شوم ولی بابا خیلی قوی بود و صدایم می‌کرد پرنسیس! پرنسیس کوچولو! می‌گفت می‌دانی که دوستت دارم، آره؟! معجون جادویی مرا خواب آلود و بیمارگونه کرده بود. برایم سخت بود که بیدار بمانم. در آن لحظه شلوارم را خیس کرده بودم، پاهایم خیس بود و می‌سوخت. مردی با صدایی به بلندی صدای تلویزیون با بابا صحبت می‌کرد و بابا گوش می‌داد یا به نظر می‌رسید که گوش می‌دهد و گاهی اوقات بابا جواب می‌داد و گاهی جواب نمی‌داد. چه مدت زمان این‌گونه سپری شده بود، چند ساعت – نمی‌دانستم؛ سال‌ها بعد فهمیدم که یک ساعت و دوازده دقیقه بوده، ولی آن موقع هیچ ذهنیتی نداشتم، تمام مدت بیدار نبودم. آن صدایها مرتب شنیده می‌شد؛ صدای مردان؛ یکی از آن‌ها پشت سرهم می‌گفت: «آقای... اسلحه‌تان را بگذارید کنار لطفاً. بیندازیدش جایی که ما آن را ببینیم، می‌شود؟» و بابا صورتش را با آستین پیراهنش خشک می‌کرد. رد اشک بر صورتش مانده بود، مثل چیزی که نزدیک آتش آب شده باشد، و هنوز آن صدا، با آرامش ولی آنقدر بلند که از هر طرف شنیده می‌شد، می‌گفت: «آقای... شما مردی نیستید که به یک دختر کوچولو آزار برسانید، ما شما را می‌شناسیم، شما مرد خوبی هستید، شما مردی نیستید که به کسی آسیب بزند». و ناگهان بابا گفت: «بله، بله! درسته». صورتم را بوسید و با صدایی شادمان گفت:

«خدا حافظ، پرنسس!» و مرا از خودش دور کرد و لوله تفنگ را در دهانش گذاشت و ماشه را کشید.

به این ترتیب پایان یافت. همیشه پایان می‌یابد. ولی به من نگویید شادی وجود ندارد. وجود دارد، همین جاست. فقط باید پیدایش کنید و حفظش کنید، اگر بتوانید. دوام ندارد، اما وجود دارد.

پیمان‌شکن

۱

آخرین باری که مادرم کورنلیا نیستباوم و خواهرش کنستانس مادرشان را دیدند یک روز قبل از یازدهم آوریل ۱۹۲۳ بود، روزی که او برای همیشه از زندگی شان ناپدید شد.

صبحی بارانی و مه آلود بود. آن‌ها دنبال مادرشان می‌گشتند چون به نظر می‌رسید در خانه اتفاقی افتاده؛ مادر پایین نیامده بود تا صبحانه آماده کند، بنابراین چیزی نداشتند بخورند جز آنچه پدرشان به آن‌ها داده بود، یعنی بلغور چسبناکی که از صبح روز پیش مانده و با عجله روی اجاق گرم شده بود، به ته تابه چسبیده بود و مزء سوختگی می‌داد. پدر به نظرشان عجیب می‌آمد؛ لبخند می‌زد، ولی انگار چیزی نمی‌دید، مثل دیکمن، پدر روحانی، که صبح‌های یکشنبه پشت میز خطابه و هنگام تلاوت کتاب مقدس خیلی خشمگین بود. چشم‌هایش خون افتاده بود و صورتش با این‌که از سرمای زمستان رنگ‌پریده بود، برافروخته و قرمز شده بود. آن روزها مردی خوش قیافه ولی خشن و عبوس بود. موهای روی شقیقه‌اش جوگندمی بود و ریش نوک‌تیز و زیری با رگه‌هایی خاکستری داشت، ولی

موی سرش سیاه و نرم بود و از پیشانی به سمت بالا به حالت کاکلی شانه می‌شد. وقتی مادر نبود که وساحت کند دخترها از پدرشان می‌ترسیدند، انگار هیچ‌کدام نمی‌دانستند بدون مادرشان که هستند.
کانی لبیش را جوید، به خودش جرئت داد و پرسید: «اما مان کجاست؟»
و پدرشان همین طور که بند شلوارش را بالا می‌انداخت و از خانه خارج می‌شد گفت: «مادرتون جاییه که شما پیداش می‌کنین.»

خواهرها پدرشان را تماشا کردند که از حیاط گل آلود گذشت و رفت سمتِ در انبارِ بزرگ علوفه که کارگران اجیر شده آن‌جا منتظرش بودند. فصل کاشت چاودار بود و همیشه بهار در دره چاتاکواً همه نگران بارش باران بودند: باران زیاد ممکن بود بذرها را بشوید و ببرد یا این‌که پیش از جوانه زدن در خاک آن‌ها را بپوشاند. مادرم کورنلیا وقتی داشت بزرگ می‌شد با خود می‌گفت نعمات و بلایا مثل بارش بی‌امان باران با قدرتی یکسان نازل می‌شد؛ این خداوند است که چرخ دنیا را به حرکت درمی‌آورد و گاهی اوقات در امور مربوط به انسان‌ها به دلایلی که هیچ‌کس نمی‌تواند درک کند دخالت می‌کند. اگر در مزرعه زندگی می‌کردی آب‌وهوا مهم بود، همیشه مهم بود، هر طلوع بحث هوا بود و هر غروب در مورد هوا روز بعد گمانه‌زنی می‌شد، وضعیت آسمان خیلی اهمیت داشت. همیشه نگاهت به بیرون و رو به آسمان بود و ضربان قلبت تندتر می‌شد.

آن روز صبح. صبحی که خواهرها هرگز فراموشش نکردند. می‌دانستند که اتفاقی افتاده و فکر می‌کردند حال مادرشان خوب نیست. شب قبل چیزهایی شنیده بودند – دقیقاً چه چیزهایی؟ صدای‌هایی. صدای‌هایی که با رؤیاها و با صدای باد در هم آمیخته بود. در آن مزرعه، در حاشیه ده‌مایلی شیب سمتِ رودخانه چاتاکوا، همیشه باد می‌وزید، در روزهایی که هوا خیلی بد می‌شد باد به معنای واقعی کلمه نفس را می‌برید! مثل روح یا جن. انگار موجودی نامرئی خودش را تا نزدیکی ات می‌کشاند. گاهی

حتی داخل خانه یا داخل رختخوابت می‌آمد و دهان یا پوزه‌اش را روی دهانت می‌گذاشت و نفست را می‌مکید.

کانی فکر می‌کرد نلیا احمق است، احمق کوچولویی که چنین تصوراتی دارد. او هشت ساله بود و ذهنی پر از شک و ناباوری داشت. ولی شاید خودش هم این حرف‌ها را باور داشت! دوست داشت با این افکار غریب خودش را بترساند، درست مثل این که آدم خودش را قلقلک بدهد.

کانی، که همیشه داشت از گرسنگی می‌مرد و از آن روز به بعد قرار بود سال‌ها این حس گرسنگی را داشته باشد، پشت میزی که با یک رومیزی مشمعی پوشانده شده بود نشست و قاشق بلغوری را که پدرش سمتش گرفته بود بلعید. تکه‌های سوخته و همه‌چیز را خورد، سرش با آن گیس‌های بافتی بور فرفی پایین آمده بود و فکش تندتند کار می‌کرد. بلغور آن روز با سرشیری که کم مانده بود ترش شود و با شکر قهوه‌ای نامرغوب شیرین شده بود. نلیا، که بی‌قراری می‌کرد، نتوانست بیشتر از یکی دو قاشق بخورد و سهم او را هم کانی بلعید. کانی به یاد می‌آورد که سهم نلیا آن قدر داغ بود که زبانش را سوزاند و بقیه بلغور مثل یخ سرد بود. او به خاطر می‌آورد که همه‌اش خوشمزه بود.

دخترها ظرف‌هایشان را با آب سرد ظرفشویی شستند و تابه بلغور جو را گذاشتند در مایع کف صابون بماند تا خیس بخورد. وقتی بود که کانی برود مدرسه، ولی هر دو می‌دانستند او آن روز نمی‌تواند برود. نمی‌توانست به مدرسه برود، وقتی حس می‌کرد در خانه اتفاقی افتاده، به علاوه نمی‌توانست خواهر کوچکش را تنها بگذارد. با وجود این وقتی نلیا فین فین کرد و آب بینی‌اش را با دست‌هایش پاک کرد، کانی زد به شانه‌هایش و گفت: «ای خوک کوچولو.»

این حرفی بود که مادرشان می‌زد، وقتی آن‌ها کاری انجام می‌دادند که کمی چندش آور بود.

کانی از پله‌ها رفت بالا، به طرف اتاق خواب بزرگ جلو خانه که اتاق مامان و بابا بود. آن‌ها اجازه نداشتند وارد این اتاق شوند مگر آن‌که به شکلی دعوت می‌شدند؛ مثلاً‌اگر در باز بود و مامان داشت اتاق را تمیز می‌کرد، ملافه‌ها را عوض می‌کرد و خودش صدا می‌زد و می‌گفت دختر، یا بین تو! و لبخندی می‌زد که یعنی همه‌چیز خوب است و دخترها توبیخ نمی‌شوند. یا بین تو بهم کمک کین؛ این کمک کردن تبدیل می‌شد به بازی تکاندن ملافه‌ها و تکان دادن و صاف کردن روپالشی‌ها تا بالش‌های سنگین پر مرغابی برود تویش و در همین حال کانی و نیلا و مادرشان با هم می‌خندیدند. ولی آن روز صبح در اتاق بسته بود. صدای مادر از داخل اتاق شنیده نمی‌شد. کانی به خود جرئت داد، دستگیره را چرخاند، در را آهسته باز کرد و بله آن‌ها با کمال تعجب دیدند که مادرشان نیمه‌برهنه روی تخت نامرتب دراز کشیده و پتویی پشمی دور خودش پیچیده. وای خدایا! دیدن این‌که مادر آن وقت صبح آن‌طوری روی تخت دراز کشیده ترسناک بود! مامانی که آن‌قدر چاپک و زرنگ بود و اگر آن‌ها بیرون آمدن از رختخواب را طول می‌دادند به‌зор بیرون می‌کشیدشان، مامانی که حوصله «حقه‌های تنبی» کانی را – او این اسم را رویش گذاشته بود – نداشت و در مورد فین‌فین کردن، شکم درد و ترس‌های کودکانه نلیا کم‌طاقت بود.

کانی با صدایی گرفته گفت: «مامان؟»
نلیا زیر لب گفت «مام.. مان؟»

مادرشان ناله‌ای کرد و به طرف یکی از بالش‌های چروک‌خورده کنارش دست دراز کرد. به سختی نفس می‌کشید، مثل اسبی از نفس افتاده، قفسهٔ سینه‌اش بالا و پایین می‌رفت، طوری که می‌شد آن را دید و سرش از بالش به سمت عقب افتاده بود و پارچه‌ای مرطوب مثل ماسک روی چشم‌هایش گذاشته بود و برای همین نیمی از صورتش پنهان بود. موهای

قهوه‌ای رنگش پریشان و بافته‌نشده و مثل یال اسب زیر و کدر و شسته‌نشده بود. بوی تند و زننده موهایش به مشام می‌رسید، مثل موقعی که موهایش نیاز به شستشو داشت. خواهران می‌گفتند این جور بوها را، بوهایی که چندان خوشایند هم نیستند، آدم در طول زندگی به یاد خواهد داشت. و بوی اتاق خواب ممنوعه پدر و مادر – چه بویی بود؟ بوی پودر بچه، زیربغل عرق‌کرده یا رایحه ترش و شیرین ملاطفه‌هایی که هر چقدر هم با پودر و سفیدکننده شسته می‌شدند باز هم هیچ وقت واقعاً پاک نبودند. بوی بدن. بدن آدم‌های بزرگسال. بوی ماندگی و ترشیدگی. بوی تنباکوی پدر (او همیشه با کاغذهایی زبر خودش سیگارهایش را می‌پیچید و، از لای کنه پارچه‌ای به سیاهی قیر، تنباکو بر می‌داشت و می‌جوید) و بوی روغن موی بابا و آن بوی خاص کفش‌هایش، کفش‌های سیاه مخصوص یکشنبه‌ها که همیشه واکس خورده بود. (پوتین‌های کار و وسایل دیگر را جایی در طبقه پایین نگه می‌داشت، توی ایوان داخلی نزدیک در پشتی که به آن می‌گفتند «ورو دی»).

در پستوی نزدیک تختخواب، پشت پرده‌ای از جنس چیت که لبه‌دوزی هم نشده بود، یک لگن چینی آبی خال خالی بود با سرپوش که لبه‌اش انحنایی ظریف به سمت پایین داشت، درست مثل لب آدمیزاد. خواهرها توی اتاق لگن مخصوص خودشان را داشتند که به لگن بچه معروف بود. در دهه ۱۹۳۰، در مزرعه جان نیسبتاً و همین‌طور سایر خانه‌های سر مزارع در دره چاتاکواً لوله کشی داخلی وجود نداشت و البته حتی خانه‌های فقیرانه‌تر در دهه ۱۹۴۰ و پس از آن هم همین‌طور بودند. صد متر پشت خانه، پشت سیلو یک توالت صحرایی بیرون خانه یا به عبارتی یک «مبال» بود. ولی آدم دوست نداشت مجبور باشد توی هوای سرد یا زیر باران یا در ظلمت شب برای رفتن به توالت این راه طولانی را برود.

سال‌ها بعد وقتی خواهرها، که دیگر بزرگ شده بودند، با هم حرف می‌زدند پذیرفتند که البته بوی ادرار و بوی خفیف مدفوع بایست همه‌جا بوده باشد. ولی احتمالاً بوی محوطه طویله آن را تحت الشعاع قرار می‌داده. به هر حال هیچ بویی بدتر از بوی پهنه خوک نبود. دست‌کم ما خوک نبودیم.

به هر حال مامان توی رختخواب بود. روی تختی که آنقدر بالاتر از زمین بود که بایست زانویت را بلند می‌کردی تا بتوانی خودت را روی آن بسُرانی و بعد بایست دستت را به هر چیزی که می‌توانستی بند می‌کردی. و تشک که از موی اسب بود خیلی سفت و سخت بود. مامان پارچه روی چشمانش را برنداشته بود و انجیلش روی ملافه‌های چروک و نامرتب کنارش قرار داشت. انجیل وارونه بود و صفحاتش چین برداشته بود. آن را مادرشوهرش وقتی دیده بود مامان انجیل ندارد به عنوان هدیه عروسی به او داده بود. کوچکتر از انجیل سنگین و سیاه خانوادگی بود و جلدش از چرم سفید نرم بود و ورق‌هایی مثل پوست پیاز داشت که دخترها اجازه داشتند به آن دست بزنند ولی نمی‌توانستند بدون نظارت مامانشان آن را ورق بزنند. این انجیل هم همراه گرتل نیستباوم برای همیشه ناپدید شد.

دختران با ناله و التماس گفتند! «مامان؟ مامان؟ مریضی؟»

ابتدا پاسخی نبود. فقط صدای نفس کشیدن مامان که تن، سخت و ناموزون بود. و پوست گندمگون و پریده‌رنگش که انگار از گرمایی چون تب چرب شده بود. پاهایش در پتو به هم پیچیده بود. موهایش روی بالش پخش و پلا شده بود. آن‌ها برق صلیب طلایی مامان را دیدند که به زنجیر طلایی نازکی دور گردنش آویزان بود و لای موهایش تقریباً گم شده بود. (به زنجیر فقط صلیب آویزان نبود، بلکه قابی کوچک هم بود که گاهی مامان بازش می‌کرد و داخلش یک رشتۀ باریک موی نقره‌ای قرار داشت که مال زنی بود که خواهرها نمی‌شناختندش، یعنی مال مادربزرگ مامان